"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
часопись для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришенє "Українських Робітничих Вістий".
Передплата на рік $4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ЗАСУД РОСІЙСЬКИХ СОЦІЯЛ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ І ЖОВТІ СОЦІЯЛІСТИ.

В Москві засуджено соціял-революціонерів. Засуджено їх за контрреволюційну діяльність, за убійство Уріцького і Володарського, за атентат на Леніна і Троцького, за зносини з аліянтськими, головно французькими, місіями в Росії, від яких вони брали гроші на контрреволюційну діяльність, засуджено їх за кронштадське і тамбовське повстаня, за зносини з Колчаком і з иншими царськими ґенералами, за спільну з ними діяльність проти Совітів.

Вся буржуазна преса цілого світа підняла з приводу сего крик, навіть більший ніж проти засуду попів та архиєреїв, поставивших опір забираню церковних дорогоцінностий для голодуючих. Вона підняла крик тому, що знає, що засудженими попами серця робітників не розжалобиш і не настроїш їх сим проти Радянських Републик. Але вона тепер вдаряє на "революційність" засуджених, вказуючи робітникам, що в Росії не є пролетарське правительство, а аристократично-диспотичне, яке засуджує на смерть дійсних революціонерів. Буржуазна преса особливо натискає на слова "дійсних революціонерів", бажаючи тим показати, що у неї самої болить серце за тими "дійсними революціонерами".

Але не буржуазній пресі ми хочемо тут відповідати, бо щиро віримо в те, що її серце болить за такими "дійсними революціонерами", як засуджені російські есери. Ми хочемо дещо сказати з приводу протестів таких соціялістів як Дебс, Велс і инші.

В "Комуністичнім Маніфесті" К. Маркс каже:

"З поміж усіх кляс, що стоять тепер проти буржуазії, тільки один пролетаріят є справдішною революційною клясою...

Середні шари: малий промисловець, малий купець, ремісник, хлібороб, всі вони борять ся з буржуазією, щоб охоронити своє істнованє, **як середних шарів.** Отже вони не революційні, але консервативні. Вони навіть реакційні, бо вони силкують ся повернути назад колесо історії. А як вони і революційні, то лиш остільки, оскільки їх чекає пролетаризація, **оскільки вони боронять будучі свої інтереси...** оскільки вони покидають свій власний погляд, щоб стати на погляд пролетаріяту".

А що пролетаріят, будучи **справдішною революційною клясою,** йде в своїй боротьбі аж до повної побіди, то всі оті приліпивші ся до пролетаріяту дрібно буржуазні елементи спиняють ся серед дороги і не тільки стають невтральними, але "силкують ся повернути назад колесо історії", тобто перешкаджають пролетаріятови в його боротьбі.

Партія соціял-революціонерів в Росії відограла за часів царизму велику ролю. Будучи партією дрібного міщанства, а головно заможного селянства, вона завзято борола ся з царським самодержавієм і його поміщиками-февдалами. Хоч маса російського пролетаріяту не поділяла способів її боротьби, імена Сазонова і Каляєва остануть ся завсігди світлими в памяти російського робітництва.

Але російський пролетаріят, як справдішна революційна кляса, йде в своїй революційній боротьбі в 1917 році до повної побіди, а есери, як дрібно-буржуазна партія, старають ся спинити колесо революції. Керенський кидаєть ся на всі сторони, заключує договори з буржуазією, топить в крові робітничі демонстрації в Петрограді в липні 1917 р. Щоби позискати вплив над лишившими його масами, він всюди возить з собою "бабушку російської революції" і коли се не помагає, кидаєть ся в обійми царських ґенералів і разом з ними опиняєть ся за кордоном. Бувший терорист Борис Савінков лучить ся з погромщиками Балаховичем, Пермикіним і з польською шляхтою та орґанізує похід на Росію при помочі Французів. Бурцев цілуєть ся з Вранґлем і стає його правою рукою.

А що роблять лишивші ся в Росії есери? Вони хапають ся свого старого средства — терору і виконують його на совітських революційних діячах. Вони по злодійськи зза вугла убивають Уріцького і Володарського, представників революційного пролетаріяту. Роблять се за згодою свого центрального комітету, при руководстві зза границі цімервальдця Чернова.

Коли Сазонов убив ката Плеве, або коли Каляєв убив великого князя Сергія Александровича, то вони не втікали, не ховались, а отверто стали перед царським судом, тоді як убійники Уріцького і Володарського виконали своє діло ізза вугла, а сама партія есерів по пилатськи заявила на другий день після убійства, що вона не повинна в крови сих праведників. Те саме вона зробила після вистрілу Фані Каплан в Леніна.

Нині пролетарський суд засудив сих злочинців — одних на кару смерти **(услівно),** а других в тюрму.

І весь буржуазний і соціял-угодовський світ бє в алярм. Одних — соціял-зрадників — сей суд задів за живе, а буржуазія хоче лише використати його в своїх цілях.

Сей засуд показав всім здорово думаючим революційним робітникам, кого вони мають в своїх рядах.

Суд в Москві над есерами відбував ся всенародно, отверто. Перше всего на сей суд були допущені як оборонці представники 2 і 2½ Інтернаціоналів Вандервельде, Розенфельд і Теодор Лібкнехт, чого еще ніколи не допустила ні одна держава в світі. Сі оборонці втікли з салі суду після того, як переконались, що вина їх клієнтів в убійстві комуністів, в зносинах з французьким ґенеральним штабом і в инших контрреволюційних "зделках" більше чим очевидна. Вони втікли, приобіцявши, що будуть їм помагати зза границі, а стрінутись око в око з доказами їх злочинів в сих королівських міністрів не хватило сили.

На суд над есерами допускались всі робітники Москви, як також представники робітників з инших міст. Допускались за білетами представники ріжних професійних союзів, бо такої салі нема, щоби можна було вмістити всіх робітників.

Коли відомий французький письменник Анатоль Франс написав відозву до російського пролетаріяту, щоби не засуджувати есерів на смертну кару, то совітське правительство запросило Анатоля Франса прибути на суд і наочно переконатись, як справа маєть ся.

Таке зробив пролетарський суд.

А тепер звернемо ся до буржуазного суду. Майже одночасно відбув ся в Анґлії суд над двома Ірляндцями, убійниками ґенерала Вилсона. Їх засуджено на кару смерти і вирок вже виконано. Се убійство було чисто політичним. Чи чув хто хоч один голос протесту зі сторони соціял-зрадників та зі сторони таких великих письменників, як Анатоль Франс, та таких великих соціялістів, як Дебс або Велс, проти засуду сих убійників Вилсона? Ні. Тай якже протестувати, коли вони убійники, коли їх судять після державних законів.

А хто-ж є ті, що убили Уріцького, Володарського, ті, що їх кулю винято недавно з грудий Леніна? Та що є в порівнаню з кронштадськими подіями, з тамбовськими, де тисячі робітників положили свої голови, убійство одної особи?

Або взяти от хоч би недавний засуд посла Домбаля в Польщі, де головою держави є пепеес Пілсудскі. Посла Домбаля засуджено на шість літ тяжкої вязниці і позбавлене горожанських прав тільки за те, що він хотів десьтам розбити мітінґ християнських демократів. Ніякого оскарженя в убійстві когось йому не доказано. Попросто засуджено його за те, що він комуніст. Адже-ж він посол і в його особі засуджено всіх тих, хто його вибрав до парляменту. Чи протестував хто з панів письменників та жовтих соціялістів проти сего засуду?

Ніхто і ніде. Тай пощо. Всі вже привикли до того, що комуністів можна засуджувати, розстрілювати без суду і слідства. Та хіба тільки комуністів? Хіба Горти, Маннергайм, "соціяліст" Носке розстрілювали, катували тільки комуністів? Вони розстрілювали всіх тих робітників, які не годились з їх режімом.

А кілько дівчат-недолітків повісило латвійське соціял-демократичне правительство тільки за те, що сі молоді пролетарки в своїй боротьбі за освободженє пролетаріяту не спинились на половині дороги.

І ніхто з великих письменників і соціялістів не протестував. І як протестувати, коли се їх побратими роблять.

В сій революційній боротьбі пролетаріяту за владу найкраще показуєть ся, хто є з ним, а хто проти него, хто є його приятелем на словах, але ворогом на ділі.

Підчас великої боротьби французьких революціонерів в червни 1848 року Луї Блан був членом революційного правительства, він був провідником тодішної революції у Франції, але підчас повстаня Парижської Комуни в 1871 році, яка була чисто клясовим представництвом французького пролетаріяту, той самий Луї Блан опинив ся в таборі ворогів пролетаріяту — у Версалі. Бо тільки в клясовій боротьбі пролетаріяту показуєть ся дійсне лице ріжних соціялістів з дрібно-буржуазною психольоґією.

Се Маркс підчеркнув ще в 1847 році і се ми нині бачимо наочно з тисячі перейшовших перед нашими очима примірів підчас революційних подій в ріжних краях за послідні чотири роки.

Найяскравійший з сих примірів є розкритє злочинів соціял-революціонерів їхніми товаришами і орґанізаторами терору, — Лідією Коноплевою і Семеновим, — і засуд есерів пролетарським революційним трибуналом, як також те, як до сего засуду поставили ся ті, що звуть себе соціялістами, приятелями пролетаріяту.

Робітники з сего винесуть добру науку.

Робітник.

"СПАСАЮТЬ РІДНИЙ КРАЙ."

Єсли хочете, щоб дві собаки пожерли ся між собою, то киньте їм кістку. Перед хвилею вони були між собою приятелями, грали ся обидві, але пожерли ся, скоро лише ви їм кинули кістку.

Се прийшло мені на думку, коли я прочитав кореспонденцію з Відня в минувшім числі "Укр. Роб. Вістий", як також довгу статю в "Народній Волі" п. н. "У Відни між "нашими" щось не все в порядку".

Ті "наші" є ніхто инший, як Петрушевич, його фамілійне "правительство" і взагалі вся та тепла компанія, яка представляє собою більше ріжних патріотичних партій, ніж у них є членів. Вони ще остаточно між собою не посварились, але вже гризуть ся.

А все через наспівші вже з Америки до Відня доляри з т. зв. "позички національної оборони".

З тих двох висше зазначених статий видно, що скоро лише наспіли гроші з Америки до Відня, то всі бувші посли та софрати скликали "Раду", щоби якось ділити ся тими долярами. Але Петрушевич, який мав сі гроші в своїм посіданю, на засіданє сеї "Ради" не явив ся і в листі до неї заявив, що рішень "Ради" не визнає для себе обовязковими.

І в результаті счинила ся буча. Др. Трильовський збунтував ся і наговорив Петрушевичеви "ґвалтовних" промов. "Збунтував ся" і голова "Трудового Конґресу" С. Вітик. Не втерпів і Петрушевичів "міністер преси і пропаґанди" О. Назарук і сказав: "Пане Президенте! Ваша фамілія зідає трету часть нашого бюджету!" А нарікав Назарук тому, що хоч він "є шефом пропаґанди, то нічого не годен вдіяти, бо пропаґанд є... аж шість, а кожда робить на свою руку, що хоче!"

І цікаве викрило ся зза куліс сеї "Ради". Бо там запитали, скільки прийшло гроший з Америки і що з ними стало ся. Оказало ся, що прийшло їх не так богато, як зібрало ся, а ті, що прийшли — фамілійний уряд Петрушевича вже доїдає.

Насамперед йдуть видатки на устроєнє "позички народної оборони". І так **подорож послів до Америки за грішми коштує 7.500 долярів.** А як відомо, приїхало їх двох: Мишуґа і Березовський. Отже їх подорож з Відня до Америки коштувала 7.500 долярів. Дальше **36 тисяч долярів коштувало в Америці, щоби зібрати 107 тисяч. 1.500 коштувала патріотична маніфестація в Вашінґтоні.** "Уряд фактично одержав 63.500 долярів", — пише наш кореспондент.

Дальше йдуть фамілійні видатки:

Син Петрушевича, який є "послом" в Парижі, зідає 12.000 франків місячно (1.200 долярів), "посольство" в Празі, де між иншим урядує сестрінець Петрушевича "міністер війни" Селезінка, зідає 15.000 чеських корон (около 3.000 дол. місячно), італійське "посольство" 8.000 лір місячно і т. д.

Щож іде на ратоване "рідного краю", де петрушевичівці хвалять ся своїм ірляндським способом боротьби з Польщею. До старого краю пішло на тайну роботу 2 міліони австр. корон. Величезна сума, чи неправда? Величезна в австр. коронах, але на американські доляри вона виносить раптом 70 долярів (в тім часі виносила). Отже, як вичисляє "Обсерватор" в "Нар. Волі", до старого краю на "ірляндський спосіб боротьби" **Петрушевич видав по 63 центи з кождої тисячі долярів, зібраної в Америці.**

"Чи не встид, чи не ганьба, дати 70 долярів на визвольну роботу в Рідному Краю, тоді як "амбасадори" в Америці і "міністри" у Відни побирають тисячі долярів?!" — пише "Народна Воля".

А один з "міністрів" (не фамілїянтів), який як видно не дістав від Петрушевича нічого, скаржить ся в "Новім Слові", що на сесії групи ("Ради") Назарук "представив, що один зі "свояків", котрого Кость Левицький назвав "державною конечністю" **зідає 6 міліонів австр. корон місячно.** А людина се вповні індолентна, **що цілими тижнями не знаходить енерґії підписати готове письмо".**

Але ще дещо цікавійшого довідуємо ся ми з "Народної Волі", а власне там говорить ся:

"Правда, шість міліонів австрійських корон, не така страшна сума, як виглядає, бо вона рівнаєть ся 140—180 долярам, отже далеко не те, що пенсії галицьких "амбасадорів" у Злучених Державах; **заледви дорівнює пенсії галицького амбасадора в Канаді..."**

Як видно, то Петрушевич має якогось свого "тайного" фамілїянта і в Канаді, який з якихось тайних "соображений" не виявляє свого імени і становиска. Дехто дивуєть ся, чим занимаєть ся і з чого жиє у Вінніпеґу один галицький професорина. Хоч в спорідненю з Петрушевичем ми його не підозріваємо (се і без підозріня видно), але все-ж таки — з чого він жиє? З образками вже не їздить. Але кажуть, що в чужі фамілійні справи вмішуватись якось не гаразд.

Порушувано також на сесії "Ради" і справу позички в Канаді, на чолі з "українським патріотом" шифкартовим аґентом Жидом Боєром та говорено про якісь тютюнові концесії, які Боєр мав дістати в Галичині за свій "патріотизм" після того, як Петрушевич прийшов би до власти.

Нічого не лишилось від тої позички. Їздила братія по сході Канади, загостила і до Вінніпеґу та погуляла з редакторами "патріотичних" ґазет в "приличних готелях", вибрикувала з дівчатами і по вулицях міста і нарешті закінчилась вся та оперетка арештованєм в Вінніпеґу одного бондопродавця за якісь зделки в Давфін. То все. Дальше все зникло, як зникла і фотоґрафія Боєра зі шпальт патріотичних ґазет. В заключенє сего провалу редактор "Укр. Голосу" старав ся якось сховати кінці в воду тим, що мовляв, почта не добре курсує між Вінніпеґом і Віднем, але ще більше заплутав ся у власних дурних брехнях і замість докінчувати свої "оправдуваня", накинув ся з лайками на "Укр. Роб. Вісти".

І почала з того часу писати редакторська ґубернія. Всему виною "Укр. Роб. Вісти". Се навіть вони винні, що голодуючі на Україні отримали поживу, куплену в Америці за гроші канадійсько-українських робітників.

Прочитавши, або правильнійше знаючи і без читаня, що зі 107 тисяч долярів, зібраних в Злучених Державах для Петрушевича, 36 тисяч лишилось в кишенях бондопродавців, є чого редакторови "Укр. Голосу" і божеволіти. Таж "Укр. Роб. Вісти" були одинокою ґазетою в Канаді, що сказала — "не дайте ані цента денікінцям". Се була робітнича орґанізація, яка поставила гідний опір Боєрови і його аґентам, включаючи до них і редакторів чорносотенних ґазет. Що не кажіть, а є чого сердитись, сердитись до тої степени, щоби не розбиратись навіть у власній базґранині і самому себе дальше опльовувати.

Та як би там не було, але наші твердженя справдили ся. Віденська зґрая прогуляла вже тисячі, зложені несвідомими американськими робітниками і починає вже викривати свою гниль. Перші цвітки сего вже появили ся в американських ґазетах, причім в "Новім Слові" пише один з нефамілійних "міністрів" і хвалить ся, що Назарук точно записує все, що робить ся у Відни і знає много тайн Петрушевичевого фамілійного "уряду".

Отже, як Назарук посварить ся з Петрушевичем — тоді тільки держись. Напише книжку "Три роки в фамілійнім правительстві". А сварити ся він вже почав.

Однак "Обсерватор" в "Народній Волі" пише, що "поки до того дійде, то другі випередять пана міністра (Назарука), бо не тільки він сам точно записує".

Пожиємо, то ще деякі дива почуємо. А ще кажуть, що в Українців брак опереткових артистів. Дайте тільки гроший! За доляри вони у Відни будуть грати, а ми в Америці будемо чути.

Будемо чути через своєрідне home made українське радіо.

Волинець.

СЕКВЕСТРАЦІЯ НІМЕЧЧИНИ.

(Втрата фінансової независимости — санкції.)

Фалшивий шлях, котрий німецький уряд вибрав для виконуваня обовязань, котрі наложив Версальський мир на Німеччину, — шлях, що ущаджує буржуазію а руйнує пролетаріят — довів до катастрофи держави. Німецький уряд безперечно хоче платити свої обовязаня а не може. Але віритель не робить ріжниці між довжником, що не хоче, а тим, що може платити. Він все робить всі заходи, щоб забезпечити свою претенсію. Так то теж поступають тепер побідники супроти Німеччини.

Німеччина не в силі платити репараційних рат та просить о відрочене. Сим користаєть ся речник побідників в тій справі, т. зв. ґваранційний комітет і вимушує на Німеччині нові концесії. Німецький уряд без згоди парляменту пожертвував знова часть німецької независимости. Бо контрольні зарядженя, які признала зараз Німеччина ґваранційному комітетови, означають кінець самостійности на фінансовому поли. Сі контрольні зарядженя той сам німецький уряд еще в марті с. р. уважав неможливими до принятя.

На тій то підставі двох заступників ґваранційного комітету засідатиме в німецькому міністерстві фінансів, котрим уряд предложить всякі свої фінансові проєкти, котрі він внесе в парляменті. На всякі запити, що відносять ся до контролї німецьких фінансів їм треба відповідати. Вони теж можуть брати участь у всяких комісіях, що займають ся фінансовими справами. Уряд мусить все інформувати ґваранційний комітет про стан німецьких фінансів. Про стан довгів належить сей комітет повідомляти щоденно. Так то сей комітет получив право, управляти німецькими фінансами. Иншими словами, Німеччина втратила свою фінансову незалежність.

Очевидно се можливо було лише завдяки політиці уряду Вірта, котрий хотів все виконувати обовязанє Версальського мира, а не маючи змоги до сього, примушений був принимати розкази побідників до відома.

На просьбу Німеччини о відрочене заплати компензаційних рат Франція не згодилась і розпочала вчера перші репресії. Слід ту вияснити компензаційні рати, про які тут мова.

По вибусі імперіялістичної війни заняла кожда держава маєток горожан ворожої держави, установила примусовий заряд (секвестр) і продавала деякі маєтки. Довгів отже не заплачено горожанам ворожої держави; їх заплату або відрочено, або заплачено їх свойому урядови. Так то оборонці приватної власности, котрі вороґують проти Радянського уряду, задля його націоналізації приватної власности в Р.С.Ф.С.Р., самі сконфіскували приватну власність, правда, не на користь цілого народа, як се було в Р.С.Ф.С.Р.

На підставі Версальського мира Німеччина зобовязана звернути маєтки горожан антантських і з ними звязаних держав, що були в Німеччині зліквідовані підчас війни. За шкоди, які дізнав їх маєток в Німеччині з причини воєнних заряджень їм признано відшкодованє. Навпаки: німецького маєтку, сконфіскованого підчас війни в антантських державах, не звертаєть ся а ліквідуєть ся. Німецький уряд приняв на себе обовязок виплатити відшкодованє своїм горожанам за сей маєток. Висоту відшкодованя визначають мішані розємчі суди.

Отже німецький уряд виплачує передвоєнні довги та стягає жаданє німецьких горожан в антантських краях.

В червни 1921 р. заключено договір на підставі котрого Німеччина має 15. кождого місяця, без огляду на розрахунки сих розємчих судів, заплатити 2 міліони фунтів стерлінґів. Німці твердять знова, що вони лише тоді мають заплатити сю суму, коли в певному місяці довги німецького конта перевисшають його доходи.

Очевидно довги Німеччини в антантських краях забезпечені еще німецьким маєтком, занятим підчас війни. Зараз ведуть ся переговори з деякими державами, в справі освободженя сих маєтків.

В самій Німеччині унормовано обовязанє приватних осіб, за які держава виплачує їх довги в антантських краях, в той спосіб, що тоті особи звертають державі в паперових марках подвійну суму їхніх передвоєнних довгів. Сама-ж держава платить їхнім вірителям пять разів стільки.

Просьбу німецького уряду місячну рату знижити на пів міліона фунтів стерлінґів Пуанкаре відкинув. Він зажадав, щоб німецький уряд подав до відома імена тих довжників, що не звертають урядови виложену за них суму та щоб німецький уряд не виплачував відшкодовань своїм горожанам за їхній ліквідований маєток. Тому що Німеччина не заявила, що вона додержить свої обовязаня, Пуанкаре розпочав санкції. Се латинське слово означає властиво: потвердженє, одобренє. Санкції в змислі Пуанкаре, се репресії, котрих уживає Франція супроти Німеччини, щоби її примусити виконати обовязаня Версальського мира, напр. конфіската німецького майна, обсадженє німецьких земель і т. д. Очевидно сим користаєть ся міжнародний капітал. Марка падає дальше, доріжня зростає, злидні пролетаріяту збільшають ся. Австрійські відносини і у нас настали.

І. Сокира.

Берлін, в серпни 1922 р.

СОЦІЯЛІСТИЧНЕ ПРАВЛІНЄ В ТУРИНҐІЇ.

ВАЙМАР, 22. липня. — Туринґія є одним з трох німецьких країв, які мають соціялістичні правительства. До таких належать крім Туринґії Саксонія і Бравштайн.

Туринська republika, в полудневій Німеччині, зістала утворена з кількох малих князівств, як Саксен- Ваймар-Айзенбах, Саксен-Майнінґен, Ґота, Саксен-Альтенбурґ, Райс, Шварцбурґ - Рудольфштад і Шварцбурґ-Зондергавзен.

При послідних виборах соціялісти більшости, независимі соціялісти і комуністи створили спільний фронт і здобули значну більшість мандатів, а потім сформували вповні соціялістичний кабінет.

Соціялістичне правительство Туринґії перевело цілий ряд законів, які роблять неможливим поворот капіталістичного правительства. Воно поділило цілий край на 15 округів в такий спосіб, що в жаднім з них буржуазні партії не можуть здобути більшости.

Щоби добути фонди на удержанє шкіл, зреформованих в соціялістичнім дусі, наложено податок на богату клясу. Зі школи прогнано всіх реакціонерів. Заложено цілий ряд промислових шкіл, в яких діти учать ся ріжних професій, потрібних для житя народу.

Правительство впровадило в житє цілий ряд ріжних законів, яких метою є поміч безробітним, уздоровленє відносин в індустрії і торговлї та установленє сталих норм житя.

Послідні зусиля монархістів викликати заколот в німецькій republиці дали нагоду правительству Туринґії очистити край з ріжних реакційних елементів.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".